

media education skills formation are outlined based on the abovementioned:

– the first condition is forming the positive motivation of intending primary school teachers to use media in the educational process;

– the second condition is enriching future primary school teachers' professional training with media education knowledge;

– the third condition is the creating the means and methods for ensuring the integration of media education resources into the professional training of future primary school teachers;

– the fourth condition is involving future primary school teachers in aimed, creative media activities and making their own media product.

These conditions are realized at different stages of forming media competence in the process of professional training.

Originality. The scientific novelty of the research is determined by the system of pedagogical conditions for the training future primary school teachers to the media education skills formation, the disclosing the content of

each pedagogical condition, covering the views of scientists on the importance of media competence formation.

Conclusion. The main task of teachers in higher education establishments is to organize the educational process in such a way as to train highly skilled professionals who will be able to use media skillfully, think creatively, that is, they will be media-competent. The analysis of the procedural factors of the objective and subjective factors consideration enabled to determine the pedagogical conditions for the media-educational skills formation, that is, media competence formation. We'd like to emphasize we consider that the described pedagogical conditions of the investigated competence formation are the complex, and can't be distinguished in the context of forming separate components of the quality.

Keywords: pedagogical conditions; intending primary school teachers; media education skills; media competence.

Одержано редакцією 17.01.2019
Прийнято до публікації 23.01.2019

DOI 10.31651/2524-2660-2019-2-128-133
ORCID 0000-0004-1234-5678

ДРАШКО Олена Миколаївна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти,

Криворізький державний педагогічний університет

e-mail: lenamd888@gmail.com

УДК 378.147

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На підставі аналізу науково – педагогічних джерел, вивчення особливостей професійної підготовки бакалаврів спеціальності «Трудове навчання та технології» розкриті передумови для наукового вирішення досліджуваної проблеми з підготовки майбутніх фахівців технології до професійної діяльності. Увагу зосереджено на сутності педагогічних інновацій, професійної інноваційної діяльності, готовності вчителя до інноваційної діяльності. У статті пропонується система формування готовності майбутніх учителів технологія до професійної діяльності.

Ключові слова: педагогічні інновації, професійна діяльність, готовність вчителя до діяльності, рівні готовності.

Постановка проблеми. Проблема інноваційності у професійній діяльності педагогічних працівників пов'язана із загальною стратегією інноваційного розвитку України в контексті утвердження постіндустріального вектора суспільного поступу, глобалізації та розгортання інформаційної революції.

Нові вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів висуваються в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, Державному стандарті базової і повної середньої освіти, Концепції профільного навчання

в старшій школі, Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа). В логіці досліджуваної проблеми мова йде про соціально-особистісну обумовленість інтеграції компетентнісного, культурологічного та особистісно-орієнтованого підходів до цілеспрямованої зміни цілей, умов, змісту, засобів, методів, форм діяльності суб'єктів педагогічного процесу, яким властиві новизна, високий потенціал підвищення ефективності діяльності, здатність забезпечити довготривалий корисний ефект, узгодженість цілей і результатів; узгодженість зовнішніх стимулів і внутрішніх можливостей педагогічного колективу до цілеспрямованого перетворення освітнього середовища і існуючого в інноваційне.

На сьогоднішній день для наукового вирішення досліджуваної нами проблеми з підготовки майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до інноваційної педагогічної діяльності склались особливі передумови: функціонування на базі ЮНЕСКО Азіатського центру педагогічних інновацій для розвитку освіти; інноваційний рух провідних університетів світу за перебудову шкільної освіти; пошукова орієнтація вітчизняної та

зарубіжної дидактики на обґрунтування методології дослідницького підходу до навчання; створення і функціонування грантової системи у сфері розроблення прикладних досліджень шкільної практики; прийняття Хартії інноваційної культури, освітня політика України тощо. Інноваційна діяльність у галузі освіти регламентована відповідними нормативними документами: Законом України «Про інноваційну діяльність», Положенням «Про порядок здійснення інноваційної діяльності в системі освіти України».

В освітньо-педагогічному практичному аспекті всі ці передумови особливо актуалізують потребу у формуванні педагога зі стратегічним інноваційним мисленням, мобільного, здатного до активної інноваційної діяльності, суб'єктно орієнтованого на рефлексивну поведінку у постійно прогресуючому розвитку нестандартних освітньо - педагогічних ситуацій, що відбуваються в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства. В контексті об'єкту та предмету нашого наукового інтересу все це зумовлює переорієнтацію підготовки вчителів трудового навчання відповідно до оновлення головної мети, завдань та змістового спрямування шкільної освітньої галузі «Технологія».

Глибина, актуальність, багатоклексність заявленої проблеми привернули до неї увагу як вітчизняних так і зарубіжних вчених. Аналізуючи їх роботи, ми змогли виокремити наступні основні напрями досліджень. Так, наприклад, у дослідженнях В. Курило, О. Лоренсова, В. Паламарчук, І. Підласого, В. Пінчук, М. Поташник, О. Саранова, О. Хомеріки, Н. Юсуфбекова та ін. приділено увагу визначенню структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічній системі. Історико-педагогічний аналіз етапів зародження, втілення у практику й поширення інноваційних педагогічних ідей розкривають у своїх працях В. Загв'язивський, А. Подимова, О. Попова, В. Сластьонін та ін. Проблеми експертизи, оцінювання та відбору освітніх нововведень, моніторингу інноваційних освітніх процесів присвячують свої дослідження О. Абдуліна, Л. Буркова, А. Даниленко, О. Іонова, В. Кальней, О. Касьянова, М. Кларін, Т. Кошманова. Такі вчені як О. Киричук, О. Орлов, В. Паламарчук, В. Риндак, Н. Федорова та ін. спрямовують наукові

інтереси на вивчення та узагальнення світового педагогічного досвіду інноваційного спрямування, розробку методологічних основ становлення інноваційних закладів освіти й удосконалення системи управління ними. Результати дослідження соціокультурних проблем інноваційної діяльності, що акцентують увагу на суб'єктах інноваційних перетворень представлено у публікаціях К.Роджерса, М.Поташник, А. Пригожина, Ф. Юсупова та ін. Теоретико-методологічні основи підготовки вчителів до інноваційної діяльності обґрунтовують В. Докучаєва, Н. Клокар, О. Козлова, К. Макагон, Ю. Максимов, Т. Поніманська, Р. Скульський.

Щодо підготовки вчителів трудового навчання, то різні її аспекти представлено у численних дисертаційних роботах: В. Вітренко, І. Голіяд,

В. Сидоренко досліджують особливості графічної підготовки вчителя трудового навчання; В. Кузьменко, Д. Тхоржевський розкривають систему організаційно-педагогічних умов з практичної підготовки студентів до проведення занять у навчальних майстернях; В. Курок обґрунтовує специфіку інтеграції навчальних дисциплін в структурі підготовки вчителя до трудового виховання школярів; Б. Сіменач розкриває механізми розвитку творчих здібностей студентів у процесі їх професійної підготовки; В. Тешенко розробляє модель забезпечення міжпредметних зв'язків у змісті підготовки вчителя трудового навчання; М. Ховрич акцентує наукові інтереси на підготовці студентів до здійснення профорієнтаційної роботи; А. Хоменко досліджує підготовку вчителя трудового навчання до конструювання, моделювання, розробки технології і виготовлення швейних виробів та багатьох інших.

Досить детальне вивчення таких робіт приводить нас до висновку про реально існуючу суперечність між законодавчою та науковою базою щодо інноваційного вирішення проблем трудового навчання учнів в системі шкільної освіти та гальмуванням такого процесу через недостатню підготовку вчителів трудового навчання до інноваційної діяльності.

Мета статті. Все вище викладене спонукало нас до аналізу особливостей підготовки студентів як майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до педагогічної діяльності. У даній статті ми прагнемо розкрити теоретичні підходи і

практичні реалії підготовки студентів ВНЗ як майбутніх фахівців до професійної інноваційної діяльності.

З огляду на поставлену мету, вважаємо за потрібне систематизувати такі складові досліджуваної проблеми як: готовність вчителя до діяльності в контексті кінцевої мети навчально-виховного процесу, інноваційна діяльність вчителя в контексті дидактичного її осмислення, забезпечення підготовки вчителя до інноваційної діяльності динаміки її результатів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичний пласт нашого дослідження дозволяє нам опиратися на певні висновки та положення. Так, наприклад, проведені дослідження В. Борисова, А. Григоренко, О. Мороза,

О. Ярошенко, Г. Чиканової та ін. доводять, що не існує єдиної і всебічної готовності, а є готовність до визначеного виду діяльності. Водночас сама готовність є системою, яка складається з окремих компонентів, що включають уміння та навички (організаторські, комунікативні, гностичні, конструктивні тощо), які формуються на основі зовнішніх і внутрішніх умов. [1]

Аналіз досліджень з теорії та методики професійної освіти свідчить про те, що питання готовності педагогів до діяльності є досить цікавим. Ця проблема в роботах вчених пов'язується з різними аспектами: готовністю майбутніх учителів до естетичної, інноваційної, дослідницької діяльності, до педагогічної взаємодії (М. Вієвська, В. Борисов, О. Козлова); готовністю майбутніх учителів до професійної діяльності (О. Абдулліна, А. Алексюк, Є. Белозерцев, А. Бойко, Я. Болюбаш, В. Бондар, О. Глузман, С. Гончаренко, Г. Гребенюк); готовністю до реалізації окремих функцій педагогічної діяльності (Ю. Богданова, В. Дорохіна, А. Кондрашова, С. Манукова, О. Проскура, Г. Штельмах та ін.). Важливим для нашого дослідження є позиція авторів відповідно до якої готовність до педагогічної діяльності досліджується в контексті особистісного підходу і розуміється як інтегративна якість особистості вчителя, спроможного до ефективного навчання та виховання молодого покоління. Причому переважна більшість згаданих науковців схиляється до думки про узгодженість використання термінів «формування» та «підготовка» в характе-

ристиці цілеспрямованих педагогічних впливів на особистість з метою забезпечення її готовності до педагогічної професійної діяльності [2].

З точки зору значимості теоретичного базису для досліджуваної проблеми серед праць українських і зарубіжних учених, присвячених розгляду окремих аспектів формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності, відзначимо, у першу чергу, монографію А. Подимової та В. Сластьоніна, кандидатські дисертації М. Дуки, Н. Клокар, О. Козлової, Г. Кравченко, Н. Крицької, І. Протасової, Ю. Рудиної, А. Седової, А. Струценко та ін. У них певною мірою розв'язуються завдання виявлення теоретико-методологічних і практичних засад формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності. Зокрема, обґрунтовуються та експериментально перевіряються заходи, спрямовані на формування в майбутніх учителів позитивного ставлення до інноваційної професійної діяльності (А. Струценко), розвиток дивергентного педагогічного мислення (Н. Крицька, А. Седова), виявляються умови формування в освітян готовності до створення освітніх інновацій (М. Дука, І. Протасова, Ю. Рудинова), розглядаються питання становлення педагогічних працівників як суб'єктів освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти, визначаються фактори успішності інноваційної діяльності освітян (Н. Клокар, О. Козлової, Г. Кравченко).

І хоч в цілому згадані праці порушують тільки окремі питання підготовки майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності і не можуть розглядатись як фундаментальні, разом з іншими вони дозволяють виокремити наступні теоретичні положення.

Педагогічні інновації характеризуються як нововведення у педагогічних системах та процеси, що їх супроводжують, спрямовані на одержання стійких позитивних результатів, які суттєво поліпшують стан як окремих компонентів, так і систем в цілому й визначають прогресивний напрям їхнього розвитку. Згідно з цим сутність інноваційної педагогічної діяльності доцільно охарактеризувати з трьох позицій: етапності розвитку інноваційних процесів: розробка, освоєння й використання нововведень; вищого ступеню педагогічної твор-

чості, педагогічного винахідництва, введення нового у педагогічну практику; науково - практичного дослідження та інноваційного експерименту [3].

Готовність вчителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності ми розуміємо складне, системне, особистісне утворення (інтегративну якість його особистості), що виявляється в діалектичній єдності всіх структурних компонентів, властивостей, зв'язків і відносин. Структура готовності тотожна структурі функціональної психологічної системи інноваційної педагогічної діяльності та містить такі складові: мотиви, цілі, інформаційну основу та програму діяльності, а також блок прийняття рішення і підсистему професійно важливих якостей особистості [4].

Формування такої готовності є об'єктивним процесом цілеспрямованої підготовки майбутніх учителів трудового навчання до створення, впровадження та розповсюдження освітніх нововведень. При цьому підготовку до інноваційної діяльності студентів правомірно віднести до категорії систем, оскільки вона являє собою упорядковану множину взаємопов'язаних компонентів (цілей, змісту, методів, форм, засобів тощо) і виступає як підсистема їхньої загальної професійної підготовки в педагогічних ВНЗ, та спрямована на становлення студентів як суб'єктів освітніх нововведень. Така підсистема забезпечується загальною і спеціальною системою організації цього процесу.

Важливою детермінантою результативності підготовки майбутніх учителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності є реалізація технології моніторингу інноваційної діяльності в системі «ЗОШ – ВНЗ» в контексті соціально-особистісного попиту та результатів його задоволення [3–5].

Безумовно, що все це передбачає цілеспрямовану системну і систематичну активізацію факторів впливу на формування готовності вчителів до інноваційної діяльності, що включає: створення новаторських педагогічних рішень, пов'язаних з формуванням, обґрунтуванням нових педагогічних ідей та їх впровадженням у конкретній педагогічній системі (педагогічні відкриття); перетворення, конструювання окремих елементів педагогічних систем, засобів, методів, умов навчання та виховання (педагогічні винаходи); модернізацію й ада-

птацію до конкретних умов уже відомих методів і засобів (педагогічні вдосконалення); моніторинг дієвості механізмів включення суб'єктів навчального процесу в інноваційні процеси; модернізацію змісту професійної діяльності педагогів щодо забезпечення індивідуалізації системи контролю, самоконтролю і оцінки досягнень учнів на засадах єдності компетентнісного підходу в контексті соціально-економічних вимог ринку праці, культурологічного підходу в контексті цивілізаційного розвитку суспільства (виробництва, науки), особистісно-орієнтованого підходу в контексті неперервного професійно-особистісного саморозвитку; постійне оновлення науково-методичного, нормативно-методичного, навчально-методичного, технічного забезпечення навчально - виховного процесу.

Враховуючи вище викладене, системну підготовку майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до інноваційної педагогічної діяльності ми представили як сукупність підсистем методологічних підходів (компетентнісного, культурологічного, особистісно-орієнтованого); підсистему компонентів навчально-виховного процесу (цільовий, мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, емоційно-регулятивний, оцінно-результативний); підсистему організаційно-педагогічних умов (розроблення та впровадження моделі цілей з підготовки майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до інноваційної педагогічної діяльності; створення інноваційного середовища взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу; реалізація особистісно-орієнтованої технології накопичення та використання скриньки передового педагогічного досвіду; моніторинг досягнення цілей на всіх етапах формування готовності майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до інноваційної педагогічної діяльності); підсистему інноваційної діяльності в системі «ЗОШ – ВНЗ» в контексті соціально-особистісного попиту та результатів його задоволення (комплекс показників реалізації інноваційної діяльності студентів під час проведення педагогічної практики; рефлексивна оцінка досягнених результатів).

В результаті здійсненого експерименту нами було встановлено міру інноваційної діяльності випускників ВНЗ з позиції особистісної вмотивованості такої діяльності: усвідомлення значимості інноваційної діяльності як особистих про-

фесійних досягнень характерно для 27,5% респондентів, домінантність мотивів – для 19,9%, домінантність стимулів – 62%, байдужість – 18,1% та активна участь у здійсненні інноваційної діяльності – 19,9%.

Якщо ж оцінити результати впровадження у навчально-виховний процес ВНЗ пропонованої нами системи формування готовності майбутніх учителів освітньої галузі «Технологія» до інноваційної педагогічної діяльності з позиції творчо-активного, потенційно-продуктивного, середнього та низького рівнів їх готовності, то маємо наступну картину. Відбулося зростання творчо-активного рівня готовності випускників ВНЗ до інноваційної діяльності з 0% до 1,2%; потенційно-продуктивного рівня – з 12% до 27,8%); помітно зменшилась кількість респондентів з низьким рівнем готовності – з 42% до 22%.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи все вище викладене, можемо з певністю говорити, що багатоаспектність досліджуваної проблеми, специфіка об'єкту та предмету дослідження передбачає багатосторонність її вирішення.

Важливо, щоб суб'єкти досліджуваного процесу оволоділи системним баченням педагогічної проблеми та аналітичним підходом до її вирішення в контексті використання інноваційно розвивальних технологій.

Важливим вектором розв'язання досліджуваної проблеми є, на нашу думку, формування у респондентів здатності адекватно оцінювати свій власний творчий потенціал та установлювати залежність результатів своєї (як навчальної так і професійної у подальшому) діяльності від такого потенціалу, формування та розвитку у них готовності до прогнозування свого професійного потенціалу як суб'єкта інноваційної педагогічної діяльності.

Список бібліографічних посилань

- Кулик Є.В. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів трудового навчання до педагогічної дослідницької діяльності: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2006. 20 с.
- Гончаренко Л.А. Формування готовності вчителів до професійної діяльності в умовах полікультурного середовища в системі післядипломної освіти: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Херсон, 2006. 215 с.
- Демиденко Т.М. Підготовка майбутніх учителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луганськ, 2004. 20 с.
- Гавриш І.В. Теоретико - методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2006. 579 с.
- Зореи Р.З. Системный подход к осуществлению инновационной деятельности педагогических университетов Ирана: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Душанбе: Академии образования Таджикистана, 2012. 27 с.
- Матвеева С.Е. Педагогический мониторинг инновационной деятельности в системе «Школа – вуз»: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01. Казань, 2011. 42 с.
- Новиков А.М. Проектирование педагогических систем. *Среднее профессиональное образование*. 1999. № 4. С. 23 - 26.
- Павх С.П. Удосконалення змісту підготовки майбутніх учителів технології у процесі вивчення декоративно – прикладного мистецтва *Наукові записки Тернопільського нац. пед. університету ім. В.Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2011. № 3. С. 179 – 185.
- Прокопович В.А. Зміст і методика навчання народним художнім ремеслам майбутніх учителів трудового навчання: автореф. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2000. 20 с.
- Шишов С.Е., Кальней В.А., Мищенко Е.А., Матвеева Т.М. Структура и содержание проектной деятельности. *Метод проектов в России и за рубежом. Стандарты и мониторинг в образовании*. 2004. № 5. С. 21 – 29.

References

- Kulik, E.V. (2006). Theory and practice of preparation future teachers labour studies to pedagogical research activity (Doctor of Science Dissertation). *Theses*. Ternopil: Ternopil National pedagogical university the name of V.Gnatyuk (in Ukr.).
- Goncharenko, L.A. (2006). Forming readiness of teachers to professional activity in the conditions of multicultural environment in the system postgraduate education (Ph.D dissertation). Kherson: Southern Ukraine regional institute is after diploma formation of pedagogical personnel (in Ukr.).
- Demidenko, T.M. (2004). Preparation future teachers labor studies to innovative pedagogical activity (PhD dissertation) *Theses*. Lugansk: National pedagogical university the name of T. Shevchenko (in Ukr.).
- Gavrish, I.V. (2006). Theoretical and methodological bases of forming of readiness of future teachers to innovative professional activity (Doctor of Science Dissertation). Kharkov: Kharkov national pedagogical University the name of G.S. Skovoroda (in Ukr.).
- Zorei, R.Z. (2012). System approach to realize innovational activity pedagogical universities of Iran (Ph.D dissertation) *Theses*. Dushanbe: Academy of Tadjhikistan (in Tadjhik.).
- Matveeva, S.E. (2011). Pedagogical monitoring of innovational activity in system "School – Higher Education" (Doctor of Science dissertation). *Theses*. Kazan: Kazan Federation University (in Rus.).
- Novikov, A.M. (1999). Designing pedagogical systems. *Secondary school education*. 4, 23–26.
- Pavkh, S.P. (2011). Improvement of maintenance preparation future teachers of technology in the process study decoratively – the applied art. *The Scientific messages of Ternopil university the name of V.Gnatyuk*. 3. 179–185.
- Prokopovich, B.A. (2000). Maintenance and method of studies the national artistic handicrafts future teachers of labor studies (PhD dissertation) *Theses*. Kyiv: Kyiv the National pedagogical university the name of M.P.Dragomanov. (in Ukr.).
- Shishov, S.E., Kal'ney V.A., Mischenko E.A., Matveeva T.M. (2004). Structure and content of design activity. A method of projects in Russia and across the border. *Standarts and monitoring in education*. 5, 21–29.

DRASHKO Olena,

Ph.D in Pedagogy, Senior Teacher of Pedagogics and Method of Technological Education Department,
Krivoy Rog of State Pedagogical University

PREPARATION OF FUTURE SPECIALISTS TECHNOLOGIES ARE TO PROFESSIONAL ACTIVITY

Abstract. Introduction. The problem of innovations in professional activity pedagogical workers is related to general strategy innovative development Ukraine in the context claim post-industrial vector public advancement, globalization and development informative revolution.

In logic the probed problem speech goes about the socially personality conditionality integration competency, cultural, and personality oriented going near the purposeful change aims, terms, maintenance, facilities, methods, forms activity of subjects pedagogical process, which a novelty, high potential increase efficiency activity, to provide ability long duration useful effect, co-ordination aims and results; co-ordination of external stimuli and internal possibilities pedagogical collective is to the purposeful converting educational environment from existing to innovative.

The purpose. In this article we aim to expose theoretical approaches and practical realities of preparation of students of VNZ as future specialists to professional innovative activity.

The **methods** to innovative pedagogical activity there is realization technology monitoring innovative activity important determinant effectiveness preparation future teachers of labour studies in the system of «ZOSH – VNZ» in the context of socially personality demand and results of his pleasure.

Results. If to estimate the results of introduction in an educational-educate process VNZ the system forming readiness future teachers educational industry offered by us «Technology» to innovative pedagogical activity from position creatively active, potentially productive, middle, and low levels of their readiness, have a next picture.

Growth creatively active level readiness of graduating students VNZ took a place to innovative activity from 0% to 1,2%; potentially productive level – from 12% to 27,8%; notably the amount of the respondents diminished with the low level of readiness – from 42% to 22%.

Originality. Taking into account it is higher expounded, system of preparation future teachers of educational industry «Technology» to innovative pedagogical activity we presented as an aggregate of subsystems of methodological approaches (competence, cultural, personality oriented); subsystem of components of an educational-educate process (having a special purpose, motivational, rich in content, operation –labouring, emotionally-regulative, evaluation-effective); subsystem of organizationally pedagogical terms (development and introduction of model of aims from preparation future teachers educational industry «Technology» to innovative pedagogical activity.

Conclusions. The important vector of decision probed problem forming at respondents ability to our opinion, adequately to estimate the own creative potential and set dependence results (as educational so professional in subsequent) the activity on such potential, forming and development for them readiness to prognostication professional potential as a subject innovative pedagogical activity.

Keywords: pedagogical innovation; innovative pedagogical activity; the willingness of teachers to innovative activity; levels of readiness.

Одержано редакцією 17.01.2019
Прийнято до публікації 21.01.2019

DOI 10.31651/2524-2660-2019-2-133-137

ORCID ID 0000-0003-3819-7630

СОРОКА Тарас Петрович,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
e-mail: Linnar83@ukr.net

ORCID ID 0000-0002-4651-9399

СОПІГА Віктор Борисович,

кандидат педагогічних наук, асистент кафедри сфери обслуговування, технологій та охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
e-mail: victorsopiga@gmail.com

УДК: 378.015.3

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРОЕКТУВАННЯ І МОДЕЛЮВАННЯ»

Розкрито особливості вивчення дисципліни «Основи проектування і моделювання» майбутніми фахівцями сфери обслуговування у закладах вищої освіти. Обґрунтовано структуру розробки творчого проекту, яка ґрунтується на засадах проектно-технологічної діяльності та включає: розробку технічного завдання, розробку технічної пропозиції, ескізне проектування, розробку технічного проекту, розробку технічної документації, розрахунок собівартості та ціни виробу, розрахунок оцінки якості проектного виробу, екологічне обґрунтування виробу. Наведено приклад побудови виступу для захисту проекту згідно такої структури: мета проекту, розв'язувані задач в процесі проекту-

вання (конструктивні, технологічні, екологічні, естетичні, економічні та маркетингові), коротка історична довідка з теми проекту, хід виконання проекту, економічна доцільність виготовлення виробу, висновки з теми проекту, власна оцінка роботи над проектом.

Визначено та розкрито фахові компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування, а саме: графічна, проектно-технологічна, інформаційна, художньо-конструкторська, автономізаційна, комунікативна.

Ключові слова: сфера обслуговування; проектно-технологічна діяльність; творчий проект; фахові компетентності.